

PROTESTFIETSTOCHT VOLKEL-SOESTERBERG-AMSTERDAMOP 16, 17 EN 18 MEI 1964

Evenals de drie voorgaande jaren organiseerden communistische jongeren in 1964 met Pinksteren een protestfietstocht tegen de aanwezigheid van atoomwapens in Nederland. Hoewel de organisatoren er dit jaar in geslaagd waren ook een aantal jongeren van niet-communistische huize, met name uit pacifistische kringen voor de tocht te interesseren, lag het totaal aantal deelnemers aanzienlijk lager dan in 1963. Ten dele werd dit veroorzaakt, doordat veel minder oudere communisten aan de tocht deelnamen, maar ook moet het aantal meereizende pacifisten de initiatiefnemers tegengevallen zijn. Het Volkelcomité, waarin de boventoon wordt gevoerd door het communistische Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV), had veel meer inschrijfformulieren (in totaal 2750) laten drukken dan in vorige jaren. Het ANJV meende op een groot aantal deelnemers te kunnen rekenen, gezien de in februari j.l. begonnen samenwerking tussen de communistische Nederlandse Vredesraad (NVR) en het Volkelcomité enerzijds en het pacifistische Comité 1961 voor de Vrede anderzijds. Die samenwerking resulteerde in eerste instantie in de op 4 april j.l. in Amsterdam gehouden gezamenlijke anti-kernbomdemonstratie. "De Waarheid" van 8 mei meldde, dat een zestal jongerenorganisaties de Volkeltocht 1964 op dezelfde grondslag zou organiseren. Naast het ANJV en de eveneens communistische Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd (OPSJ) riepen enige pacifistische organisaties de jongeren op deel te nemen aan de fietstocht, t.w. de Pacifistisch Socialistische Jongeren Werkgroepen (PSJW), de Werkgroep Anti-Militaristische Studenten (WAS), de Jongerenwerkgroep "Kerk en Vrede" en de Socialistische Jeugd van Nederland (SJ).

Het CPN-partijdagblad van 19 mei j.l. gaf een uitvoerige reportage van het verloop van de protesttocht, zonder evenwel ook maar één exact getal over het aantal deelnemers te noemen. Alle nadruk werd gelegd op het feit dat dit jaar voor het eerst een bundeling van krachten plaatsvond.

De tocht.

Op zaterdag 16 mei gingen in Volkel 445 fietsers van start, tegen

- 2 -

589 in 1963. Met de deelnemers op brommers, motoren en in auto's meegerekend, vertrokken dit jaar in totaal ca 700 personen. Bij aankomst in Arnhem waren er 11 fietsers bijgekomen.

Op Pinksterzondag werd verder gereden naar Soest. In Ede sloten zich bij de hoofdgroep 150 fietsers aan, die 's zaterdags uit Rotterdam en Den Haag waren vertrokken en de nacht in een jeugdherberg in Elst (gemeente Amerongen) hadden doorgebracht. Bij de vliegbasis Soesterberg werden door de deelnemers tientallen ballonnetjes opgelaten met foto's van een vorige tocht. Bij aankomst in Soest bedroeg het aantal fietsers 606. Tweede Pinksterdag ging het via Hilversum naar Amsterdam, waar in de middag circa 1100 deelnemers arriveerden.

Het was aanvankelijk de bedoeling, dat deelnemers uit het Noorden van het land per bus naar Volkel gebracht zouden worden, maar van dit voornemen is weinig terechtgekomen.

De fietstocht was ook ditmaal goed georganiseerd. De belangstelling van het publiek was evenals vorige jaren vrijwel te verwaarlozen. Onder de deelnemers heerste ondanks het fraaie weer geen enthousiaste stemming. De eerste twee dagen werden onderweg nagenoeg geen spreekkoren aangeheven. Toen op Pinkstermaandag het eind van de tocht in zicht kwam, werd men wat enthousiaster. Over het geheel genomen maakte de tocht een matte indruk.

Meetings.

Aan de meetings was dit jaar minder aandacht besteed dan anders. Als sprekers fungeerden jongeren van de deelnemende organisaties, in tegenstelling met vorig jaar, toen enkele ouderen met klinkende namen het woord voerden.

In Volkel sprak de voorzitter van het organiserende comité, Rob van der Molen, die ook hoofdbestuurslid van het ANJV is. In Arnhem werd een film van Danny Kaye vertoond. In het Openluchttheater in Soest waar een maaltijd-in-blik werd verstrekt, sprak ds. Pliester uit Oudkarspel, die volgens "De Waarheid" een hartgrondig "neen" tegen de kernbewapening liet horen. Mevrouw Boon, lid van de communistische Nederlandse Vrouwenbeweging (NVB), bracht verslag uit van de vrouwen-demonstratie in Den Haag gehouden tijdens de NAVO-conferentie op 12, 13 en 14 mei j.l. Mevrouw Boon is vermoedelijk identiek aan C. Boon-Van Welzen, die in maart 1962 een rol speelde bij het overhandigen

- 3 -

van een verzoekschrift inzake Nieuw-Guinea aan H.M. de Koningin.

Na aankomst in Amsterdam vond een bijeenkomst plaats in "Carré" die door 1500 personen werd bijgewoond, onder meer door Paul de Groot. Het woord werd gevoerd door Joop IJisberg, secretaris van de OPSJ, René Eybersen, namens de Jongerenwerkgroep "Kerk en Vrede" en Jaap Talsma, voorzitter van de PSJW. René Eybersen betoogde, dat er in Nederland wel aanleiding is gevonden het 15-jarig bestaan van de NAVO feestelijk te herdenken, maar dat het blijkbaar moeilijker was het feit van de bevrijding te vieren. "Onze regering acht de beëindiging van de grootste misdaad van deze eeuw minder belangrijk dan de voorbereiding van de grootste misdaad aller tijden", aldus Eybersen. Van deze spreker is bekend, dat hij in 1962, deel uitmakend van een groep niet-communistische studenten, deelnam aan het communistische 8ste Wereldjeugdfestival in Helsinki.

De laatste spreker was Bart Schmidt, voorzitter van het ANJV. Hij wees op het z.i. grote gevaar van de vorming van een multilaterale kernmacht, waarin ook Duitsland een stem zou krijgen. Aan het eind van de bijeenkomst werd een motie gezonden aan de regering en het parlement, waarin gepleit wordt voor afschaffing van atoomwapens.

29 mei 1964